

Kritika nebývá širokého srdce, a tak lze očekávat, že oddělí básnické dílo Otokara Fischera od jeho ostatních prací a snah. Za tuto cenu bude patrně velmi přesná a dojde nepopíratelných poznatků. Básník i vědec budou prozkoumáni; ale možná, že tváře, které se nám zjeví v kovaných pojednáních, nesplynou v obraz sjednocující osobnosti učeného básníka a básnického vědce, kterého studenti a čtenáři sledující veřejný život milovali především pro řečené rozpětí.

Otokar Fischer nebyl z těch, jimž je dáno strojiti básnické texty z pohody a lásky. Mnohem pravděpodobněji vznikaly jeho básně v napětí, za silné účasti vůle a v pásmu souběžných plánů. Současně se zdá, že tryskaly pod tlakem a že již ve stavu zrodu byly jaksi potlačovány duchem příliš kritickým a učeným. Tato zadržovaná básnická výmluvnost působí dojmem něžného studu a bude čtenáře vždy uchvacovati.

A tak jako je Fischerovo básnické dílo dotčeno či prostupováno zásahy vědeckými, je všechno jeho ostatní konání rozvlněno záměry básníka. Každé Fischerově práci vládne duch poezie. Oživuje ji, působí, že sama věda a samo poznání znějí jeho přízvukem.

Snad nelze říci, že básník Otokar byl harmonickou osobností, a možná, že by se shledalo dosti důvodů pro tvrzení opačné, ale sečteme-li všechny podobné znaky, budou nakonec daleko převáženy mohutnou, ušlechtilou, někdy snad bolestnou a vždy optimistickou záměrností tvořit ve shodě s vývojovým proudem. Jestliže se tato básníková vůle nesdružovala vždy se snadností, znamená to tím větší statečnost a sílu ducha. Tu nepatetickou a vzdělanou statečnost, tu ušlechtilou sílu, která je v našich slabošských a loupežnických dobách snad drahocennější než sama báseň.